

Студијски програм: ОАС Географија		
Назив предмета: Историјска демографија		
Наставник/наставници: Милица Соларевић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: нема		
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са најважнијим историјским изворима података о становништву у свету и у Србији, великим теоријама о становништву, демографским транзицијама морталитета и фертилитета, нупцијалитета и диворцијалитета, као и породице и домаћинастава у пре индустријском друштву. Такође, студенти ће бити упознати са најважнијим методама и демографским техникама реконструкције демографских појава (фертилитета, морталитета, нупцијалитета, домаћинства и миграција) у прошлости. Примарно, то се односи на процену и интерпретацију трендова демографских стопа и образаца у предмодерно доба (пре интензивне урбанизације и индустријализације) у контексту бољег разумевања савремених демографских феномена.		
Исход предмета Основни исход предмета јесте да студенти савладају коришћење и тумачење најважнијих историјских извора података о становништву, као што су: хрисовуље, дефтери, домовни протоколи, матрикуле (матичне књиге) венчаних, рођених и умрлих. Такође, студенти ће бити у стању да користе одговарајуће методе реконструкције становништва у прошлости, да објасне и повежу промене у карактеристикама и трендовима становништва у прошлости и садашњости., чиме ће бити оспособљени за самосталан истраживачки рад у области историјске демографије.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, предмет и циљеви историјске демографије. Теоријско-методолошки приступи у историјској демографији, развој великих теорија о становништву. Извори података за историјску демографију (хрисовуље, дефтери, домовни протоколи, матрикуле (матичне књиге) венчаних, рођених и умрлих). Историјска документа и остали извори података релевантни за историјску демографију. Предности и недостаци коришћења релевантних извора података у историјско-демографској анализи. Глобални друштвено историјски, економски, културни и политички услови развоја популације у прошлости. Демографска транзиција фертилитета, морталитета, нупцијалитета, диворцијалитета, породице и домаћинства. Историјски развој брачности, развој брачне јурисдикције у свету и у Србији. Домаћинства и породице у историјској демографији – дефиниција и методи анализе. Административно-територијалне промене као предмет анализе у историјској демографији, са посебним освртом на утицај тих промена на трендове становништва у Србији у прошлости. <i>Практична настава</i> Писање и израда истраживачког/семинарског рада са темама које изискују коришћење и тумачење историјских извора грађе: хрисовуље, дефтере, домовне протоколе, матрикуле венчаних, рођених и умрлих.		
Литература 1. Ђурђев Б., Арсеновић Д. (2014). Географија становништва, практикум. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство. 2. Ђурђев С. Б. (2001). Основне технике у демографији. Београд: Друштво демографа Југославије; Нови Сад: Змај. 3. Solarević, M., Đurdev, B., Lukić, T., Đerčan, B., Dunjić, J. (2020). Historical-demographic heritage of Ottoman and Austro-Hungarian Empire through marriage patterns in Serbia: Case of Sremska Mitrovica and Šabac, 1900 to 2011. Journal of Family History 45(4), 479-497. 4. Solarević, M. and Đerčan, B. (2016). Sremska Mitrovica and Šabac 1900-2011: Historical Demographic Determination of Fertility by the Marriage Framework. Matica Srpska Social Sciences Quarterly, 157-158(3): 489-505 5. Nejašmić, I. (2006). Demografija. Zagreb: Školska knjiga.		
Број часова активне наставе: 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Метода усменог излагања, метода разговора, илустративно-демонстративна метода, рад са текстом.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	
активности у току вежби / практична настава	0-5	усмени испит	30-45
колоквијум-и	20-40		
самостални истраживачки рад	0-5		